

GREEN CARD FOR USA
www.ebsusaconsultants.com

Green Card for USA by EB 5 investor visa
NEWS OF GANDHINAGAR (DAILY)
USA #EBSVisa #GreenCard
Call / Whats up No 9824653073

જાન ફરિયાદ
now on Internet www.janfariyad.com

અબ તો એક હી આગ "જન ફરિયાદ"
R.N.I. No. GujGuj/1997/57
Po. Reg. No. GAMC/1185

તંત્રી : પ્રદિપ રાવલ

સાપ્તાહિક

R.N.I. No. GujGuj/1997/57
Po. Reg. No. G-GNR-286
S.S.P.O.S Gandhinagar
Valid Up to : 31 Dec., 2014
Rs.2-00, Annual : Rs.100-00

Gandhinagar Office : Block No. 677/2,
"GH" Type, Sector-8, Gandhinagar

■ વર્ષ-26 ■ અંક-32 ■ તા. 31-07-2022 ■ રવિવાર ■ પાના - 2 ■ કિંમત રૂ. 2/- ■ વાર્ષિક લવાજમ : 100 રૂ. ■ મુખ્ય કાર્યાલય : ઠ્ઠોક નં. 677/2, 'ઘ' ટાઈપ, સેક્ટર-8, ગાંધીનગર (મો.) 98246 53073 (નિ.) 23238022 ■ Email : prdpraval@yahoo.co.uk

કોઈપણ સમાજ માટે ન્યાયિક પ્રણાલી સુધી પહોંચવું જેટલું મહત્વનું છે, તેટલું જ મહત્વપૂર્ણ ન્યાય વિતરણ છે : વડાપ્રધાન

પ્રધાનમંત્રીએ 'મફત કાનૂની સહાયતાના અધિકાર' પર એક સ્મારક પોસ્ટલ સ્ટેમ્પ પણ બહાર પાડ્યો

નવીદિલ્હી, તા. ૩૦
પ્રધાનમંત્રી નરેન્દ્ર મોદીએ આજે પ્રથમ ઓલ ઇન્ડિયા ડિસ્ટ્રિક્ટ લીગલ સર્વિસ ઓથોરિટીઝ મીટિંગ ઉદઘાટન સત્રને સંબોધન કર્યું હતું, ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ જસ્ટિસ એન વી રમના, સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશો જસ્ટિસ યુ.યુ.લલિત, જસ્ટિસ ડી વાય ચંદ્રચૂડ, કેન્દ્રીય મંત્રી કિરણ રિજિજુ, શ્રી એસ.પી. સિંહ બહેલ, સુપ્રીમ કોર્ટના અન્ય ન્યાયાધીશો, હાઈકોર્ટના મુખ્ય ન્યાયાધીશો, રાજ્ય કાનૂની સેવા સત્તામંડળના કાર્યકારી અધ્યક્ષો અને જિલ્લા કાનૂની સેવા સત્તામંડળોના અધ્યક્ષો આ પ્રસંગે ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

સભાને સંબોધતા પ્રધાનમંત્રીએ કહ્યું કે આ આઝાદી કે અમૃત કાળનો સમય છે. આગામી ૨૫ વર્ષમાં દેશને નવી ઊંચાઈઓ પર લઈ જવાના સંકલ્પોનો આ સમય છે. તેમણે કહ્યું કે, દેશની આ અમૃત યાત્રામાં ઈજ્જત ઓફ ડુઈંગ બિઝનેસ અને ઈજ્જત ઓફ લિવિંગની જેમ જ ન્યાયની સરળતા

પણ એટલી જ મહત્વપૂર્ણ છે. પ્રધાનમંત્રીએ રાજ્યની નીતિના નિર્દેશક સિદ્ધાંતોમાં કાનૂની સહાયતાના સ્થાન પર પ્રકાશ પાડ્યો હતો. આ મહત્વ દેશના ન્યાયતંત્રમાં નાગરિકોના વિશ્વાસમાં પ્રતિબિંબિત થાય છે. તેમણે કહ્યું હતું કે કોઈપણ સમાજ માટે ન્યાયિક પ્રણાલી સુધી પહોંચવું જેટલું મહત્વનું છે, તેટલું જ મહત્વપૂર્ણ ન્યાય વિતરણ છે. આમાં ન્યાયિક ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરનો પણ મહત્વનો ફાળો છે. છેલ્લા આઠ વર્ષમાં દેશના ન્યાયિક માળખાને મજબૂત કરવા માટે ઝડપી ગતિએ કામ કરવામાં આવ્યું છે. ઈન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજી અને ફિન્ટેકમાં ભારતના નેતૃત્વને રેખાંકિત કરતા પ્રધાનમંત્રીએ ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે ન્યાયિક કાર્યવાહીમાં ટેકનોલોજીની વધુ શક્તિનો પરિચય કરાવવા માટે આનાથી વધુ સારો સમય હોઈ શકે નહીં. તેમણે કહ્યું, xઈ-કોર્ટ્સ મિશન હેઠળ દેશમાં વર્ચુઅલ કોર્ટ શરૂ કરવામાં આવી રહી છે. ટ્રાફિક ભંગ જેવા ગુનાઓ માટે ૨૪ કલાકની અદાલતો કાર્યરત થઈ ગઈ છે. લોકોની સુવિધા માટે કોર્ટમાં વીડિયો કોન્ફરન્સિંગ ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરનો પણ વિસ્તાર કરવામાં આવી રહ્યો છે. પ્રધાનમંત્રીએ કહ્યું કે દેશમાં વીડિયો કોન્ફરન્સિંગ દ્વારા એક કસ્ટોમર વધુ કેસની સુનાવણી થઈ છે. આ સાબિત કરે છે કે આપણી ન્યાયિક પ્રણાલી ન્યાયના પ્રાચીન ભારતીય મૂલ્યો માટે પ્રતિબદ્ધ છે અને તે જ સમયે, ૨૧મી સદીની વાસ્તવિકતાઓને મેચ કરવા માટે તૈયાર છે. તેમણે વધુમાં કહ્યું હતું કે સામાન્ય નાગરિકે બંધારણમાં તેના અધિકારો અને ફરજો વિશે જાગૃત

અંરદ્રાપલ રિવ્યુ કમિટીના અધ્યક્ષ તરીકે જિલ્લા ન્યાયાધીશોને અનુરદ્રાપલ કેદીઓને ઝડપી મુક્ત કરવા અપીલ કરી હતી. પ્રધાનમંત્રીએ આ સંદર્ભે અભિયાન હાથ ધરવા બદલ એનએએલએસએની પ્રશંસા કરી હતી. તેમણે બાર કાઉન્સિલને પણ આ અભિયાનમાં સામેલ થવા માટે વધુ વકીલોને પ્રોત્સાહિત કરવા વિનંતી કરી હતી.

નેશનલ લીગલ સર્વિસ ઓથોરિટી દ્વારા વિજ્ઞાન ભવન ખાતે ૩૦-૩૧ જુલાઈ ૨૦૨૨ દરમિયાન જિલ્લા કાનૂની સેવા સત્તામંડળ ની પ્રથમ રાષ્ટ્રીય સ્તરની મીટિંગ આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. ડીએલએસએમાં એકઠુપતા અને સુમેળ લાવવા માટે આ બેઠકમાં એક સંકલિત પ્રક્રિયાની રચના પર ચર્ચા કરવામાં આવશે. દેશમાં કુલ ૬૭૬ ડિસ્ટ્રિક્ટ લીગલ સર્વિસ ઓથોરિટી છે.

તેઓનું નેતૃત્વ જિલ્લા ન્યાયાધીશ કરે છે જેઓ સત્તાના અધ્યક્ષ તરીકે કાર્ય કરે છે.

નવીદિલ્હી, તા. ૩૦
સરકારી વિભાગોમાં પીરિયડ લીવનો સમાવેશ કરવા સંબંધિત કોઈ દરખાસ્ત વિચારણા હેઠળ નથી. કેન્દ્ર સરકારે લોકસભામાં આ માહિતી આપી છે. લોકસભામાં એક પ્રશ્નના લેખિત જવાબમાં મહિલા અને બાળ વિકાસ મંત્રી સ્મૃતિ ઈરાનીએ કહ્યું કે 'સેન્ટ્રલ સિવિલ સર્વિસિસ (લીવ) નિયમ ૧૯૭૨માં પીરિયડ લીવની કોઈ જોગવાઈ નથી. આ નિયમોમાં આવી રજાઓનો સમાવેશ કરવાનો કોઈ પ્રસ્તાવ નથી.

ઈરાનીએ એ પણ ઉલ્લેખ કર્યો કે કેન્દ્રીય આરોગ્ય મંત્રાલય ૧૦-૧૯ વર્ષની કિશોરીઓમાં માસિક સાવની સ્વચ્છતાને પ્રોત્સાહન આપવા માટે ૨૦૧૧ થી યોજાનાઓ લાગુ કરાઈ છે.

આ યોજનાનો હેતુ છોકરીઓમાં માસિક સાવની સ્વચ્છતા વિશે જાગૃતિ વધારવાનો છે. એટલું જ નહીં, ઉચ્ચ ગુણવત્તાવાળા સેનિટરી નેપકિન સુધી તેમની પહોંચ સુનિશ્ચિત કરવી, તેમના ઉપયોગ પર ભાર મૂકવો અને નેપકિનના સુરક્ષિત નિકાલ પર આધાર રાખીને આસપાસના ઘાટો પરથી લગભગ ૫૦૦ મેટ્રિક ટન કચરો એકઠો કરીને ઉપાડવામાં આવ્યો હતો. જેમાં પ્લાસ્ટિકની થેલીઓ, ખાલી બોટલો અને જૂના કપડાં અને ચપ્પલનો સમાવેશ થાય છે. ઘાટ બાદ હવે મેળા વિસ્તારમાં યુબેશ હાથ ધરવામાં આવશે.

સ્વચ્છતા અભિયાનમાં આસિસ્ટન્ટ મ્યુનિસિપલ કમિશનર શ્યામ સુંદર પ્રસાદ, જેઈ નરેશ સિંહ, સેનિટેશન ઈન્સ્પેક્ટર શ્રીકાંત, સેનિટેશન ઈન્સ્પેક્ટર વિકાસ છાછર, સેનિટેશન ઈન્સ્પેક્ટર સુનિત, સેનિટેશન ઈન્સ્પેક્ટર વિકાસ ચૌધરી સહિત ૮૦ કર્મચારીઓએ ભાગ લીધો હતો. મ્યુનિસિપલ કમિશનરે કહ્યું કે ગંગા ઘાટ પછી મેળાના બાકીના વિસ્તારમાં સ્વચ્છતા અભિયાન હાથ ધરવામાં આવશે. દરેક ઝોનમાં ૬૦-૬૦ કર્મચારીઓની ઝુટ્ટી લગાવવામાં આવી છે.

મ્યુનિસિપલ કમિશનર દયાનંદ સરસ્વતીએ જણાવ્યું હતું કે ગંગા ઘાટ અને શહેરને સ્વચ્છ કરવાનું અભિયાન શરૂ કરવામાં આવ્યું છે. મંગળવાર રાતથી બુધવાર સુધીમાં ગંગા ઘાટ પરથી ૫૦૦ મેટ્રિક ટન કચરો ઉપાડવામાં આવ્યો હતો. આગામી એક-બે દિવસમાં સમગ્ર શહેર ગંદકીમુક્ત બની જશે.

ઉત્તરાખંડમાં ભાજપના પ્રદેશ અધ્યક્ષ તરીકે મહેન્દ્ર ભટ્ટની જાહેરાત

નવીદિલ્હી, તા. ૩૦
ઉત્તરાખંડમાં ભાજપના પ્રદેશ અધ્યક્ષ બદલવામાં આવશે તેવી અટકળો વચ્ચે શનિવારે ભાજપે નવા પ્રદેશ અધ્યક્ષના નામની જાહેરાત કરી હતી. કેન્દ્રીય નેતૃત્વએ બદ્દીનાથના પૂર્વ ધારાસભ્ય મહેન્દ્ર ભટ્ટને રાજ્યની કમાન સોંપી છે. ભાજપના પૂર્વ ધારાસભ્ય મહેન્દ્ર ભટ્ટે બુધવારે દિલ્હીમાં પાર્ટીના રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષ જેપી નંડા સાથે અટકળો ચાલી રહી હતી કે પાર્ટી નવા પ્રદેશ અધ્યક્ષની પસંદગી કરવા જઈ રહી છે. અગાઉ પ્રદેશ ભાજપની કમાન વરિષ્ઠ અને અનુભવી નેતા મદન કૌશિકના હાથમાં હતી. વિધાનસભા ચૂંટણી બાદ કૌશિકના સ્થાને ગઢવાલ મંડળના બ્રાહ્મણ નેતાને સંગઠનની કમાન સોંપવાની ચર્ચા ચાલી રહી હતી.

પાર્ટીના નવા પ્રદેશ અધ્યક્ષ મહેન્દ્ર ભટ્ટની સફર
-૧૯૯૧ થી ૧૯૯૬ સુધી અખિલ ભારતીય વિદ્યાર્થી પરિષદમાં રાજ્ય સહમંત્રી, જિલ્લા સંયોજક, જિલ્લા સંગઠન મંત્રી, વિભાગ સંગઠન મંત્રીની જવાબદારી નિભાવી.
-૧૯૯૭માં તેઓ ભાજપ યુવા મોરચાના રાજ્ય સહમંત્રી

હતા.
-૧૯૯૮ થી ૨૦૦૦ સુધી ઉત્તરાંચલ યુવા મોરચામાં પ્રદેશ મહાસચિવની જવાબદારી સંભાળી.
-૨૦૦૦ થી ૨૦૦૨ સુધી રાજ્યની રચના સમયે, તેઓ ઉત્તરાંચલ પ્રદેશ યુવા મોરચાના પ્રથમ રાજ્ય અધ્યક્ષ હતા.
-૨૦૦૨ થી ૨૦૦૫ સુધી યુવા મોરચા રાષ્ટ્રીય કાર્ય સમિતિના સભ્ય - હિમાચલ અને મહારાષ્ટ્ર યુવા મોરચાના રાજ્ય પ્રભારીનો હવાલો સંભાળ્યો.
-૨૦૦૨ થી ૨૦૦૫ સુધી અખિલ ભારતીય વિદ્યાર્થી પરિષદમાં રાજ્ય સહમંત્રી, જિલ્લા સંયોજક, જિલ્લા સંગઠન મંત્રી, વિભાગ સંગઠન મંત્રીની જવાબદારી નિભાવી.
-૧૯૯૭માં તેઓ ભાજપ યુવા મોરચાના રાજ્ય સહમંત્રી

હરિદ્વાર ધર્મનગરીમાં ગંદકીના ઢગલા, હજારો ટન કચરો કાવડ યાત્રિકોએ ફેંક્યો

હરિદ્વાર, તા. ૩૦
કાવડ મેળો તો પૂર્ણ થઈ ગયો છે, પરંતુ ધર્મનગરીમાં પહોંચેલા કરોડો કાવડ યાત્રીઓ હજારો ટન ગંદકી કરીને ગયા છે. ગંગા ઘાટની સાથે સાથે તમામ વિસ્તારોમાં કચરાના ઢગલા અને પ્લાસ્ટિકની થેલીઓનો ઢગલા લાગ્યા છે. રોડીબેલવાલા, પંતદીપ અને ગંગાના કિનારે ગંદકી ફેલાયેલી છે. ટુર્ષથી લોકોની ખરાબ હાલત છે. ચેપી રોગો ફેલાવાનો પણ ભય વધી ગયો છે. કાવડયાત્રાના ધસારાની તુલનામાં શૌચાલય જેવી સુવિધા ન હતી. જેના કારણે કાવડયાત્રા રોડીબેલવાલા, ઉત્તર હરિદ્વાર, પંતદીપ પાર્કિંગ અને બૈરાગી કેમ્પ સહિત ગંગાના કિનારે ગંદકી કરી રહ્યા હતા. ગંદકી ઉપરાંત ઠેર-ઠેર કચરા અને પ્લાસ્ટિકના ઢગલા જોવા મળે છે. ગંગા ઘાટ પણ કચરાના ઢગલાથી ભરેલા છે.

શહેરમાં સામાન્ય દિવસોમાં દરરોજનો ૧૫૦ થી ૨૦૦ મેટ્રિક ટન કચરો નીકળે છે. જ્યારે સ્નાનોત્સવ દરમિયાન એક દિવસમાં ૪૦૦ મેટ્રિક ટન જેટલો કચરો નીકળે છે. હવે કાવડયાત્રા મેળામાં કાવડ યાત્રીઓ ઉમટ્યા બાદ ગંગા ઘાટ અને તમામ જગ્યાએ ગંદકી ફેલાઈ ગઈ હતી. હવે તેને સાફ કરવા માટે હરકી પૈડી અને ગંગા ઘાટ ઉપરાંત મેળા વિસ્તારમાં સફાઈ અભિયાન શરૂ કરવામાં આવી છે.

ડીએમકે ટીઆરએસ અને જદ્યુ અને મહારાષ્ટ્ર નવનિર્માણ સેનાએ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૧૯-૨૦ અને નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ વચ્ચે તેમની દાનની આવકમાં મહત્તમ ટકાવારી વૃદ્ધિ જોવા મળી હતી. અહેવાલમાં સમાવિષ્ટ ૫૪ વર્ષ ૨૦૧૯-૨૦ની સરખામણીમાં દાનમાં થયેલા ઘટાડા અંગે માહિતી આપી છે.

રેવડી-કલ્ચર યોજનાઓ પાછળ રાજ્ય સરકારે રૂ. ૧ લાખ કરોડ ખર્ચે સૌથી વધુ સબ્સીડીઝ-ફી યોજનામાં આંધ્રપ્રદેશ મોખરે: વિજ બીલમાં રાહતમાં મધ્યપ્રદેશ નંબર વન

નવીદિલ્હી, તા. ૩૦
દેશમાં રેવડીયા-પોલીટીકસની ચર્ચાનું રાજકારણ ગરમાયું છે અને ખુદ સુપ્રીમ કોર્ટે પણ ફી-બી એટલે કે લોકોને વિજળી-પાણીથી લઈને સ્માર્ટફોન, રફ્ટી, 'મફત' માં આપવાના રાજકીય પક્ષોના વચન તથા રાજ્ય સરકારોની યોજના સામે પણ પ્રશ્ન ઉઠાવીને કેન્દ્ર સરકારને આ અંગે કોઈ પોલીસી છે કે કેમ તે માટે સોંઘનામુ રજુ કરવા જણાવ્યું છે. આ સ્થિતિ વચ્ચે દેશની રાજ્ય સરકારોને ચાલુ વર્ષમાં જ રૂ. ૧ લાખ કરોડની કલ્યાણકારી યોજના, સબ્સીડી વિ.ના બેનર હેઠળ 'રેવડી' વહેચી છે. જેમાં આંધ્રપ્રદેશ, મધ્યપ્રદેશ તથા પશ્ચિમ બંગાળ સરકારો મોખરે છે.

અને તેઓએ ૨૦૨૨/૨૩ના વર્ષ માટે કુલ રૂ. ૬૭૦૦૦ કરોડની આ પ્રકારની યોજના જાહેર કરી છે. રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા દ્વારા આ અંગે તૈયાર કરાયેલા એક રિપોર્ટમાં જો કે આ ફી-બી એટલે કે 'રેવડી' કલ્ચરની વ્યાખ્યા જુદી રીતે કરવામાં આવી છે. રિઝર્વ બેંકની ચિંતા આ પ્રકારની યોજનાથી દેશનું કેડીટ ગરમાયું છે અને ખુદ સુપ્રીમ કોર્ટે પણ ફી-બી એટલે કે લોકોને વિજળી-પાણીથી લઈને સ્માર્ટફોન, રફ્ટી, 'મફત' માં આપવાના રાજકીય પક્ષોના વચન તથા રાજ્ય સરકારોની યોજના સામે પણ પ્રશ્ન ઉઠાવીને કેન્દ્ર સરકારને આ અંગે કોઈ પોલીસી છે કે કેમ તે માટે સોંઘનામુ રજુ કરવા જણાવ્યું છે.

આ સ્થિતિ વચ્ચે દેશની રાજ્ય સરકારોને ચાલુ વર્ષમાં જ રૂ. ૧ લાખ કરોડની કલ્યાણકારી યોજના, સબ્સીડી વિ.ના બેનર હેઠળ 'રેવડી' વહેચી છે. જેમાં આંધ્રપ્રદેશ, મધ્યપ્રદેશ તથા પશ્ચિમ બંગાળ સરકારો મોખરે છે.

અને તેઓએ ૨૦૨૨/૨૩ના વર્ષ માટે કુલ રૂ. ૬૭૦૦૦ કરોડની આ પ્રકારની યોજના જાહેર કરી છે. રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા દ્વારા આ અંગે તૈયાર કરાયેલા એક રિપોર્ટમાં જો કે આ ફી-બી એટલે કે 'રેવડી' કલ્ચરની વ્યાખ્યા જુદી રીતે કરવામાં આવી છે. રિઝર્વ બેંકની ચિંતા આ પ્રકારની યોજનાથી દેશનું કેડીટ ગરમાયું છે અને ખુદ સુપ્રીમ કોર્ટે પણ ફી-બી એટલે કે લોકોને વિજળી-પાણીથી લઈને સ્માર્ટફોન, રફ્ટી, 'મફત' માં આપવાના રાજકીય પક્ષોના વચન તથા રાજ્ય સરકારોની યોજના સામે પણ પ્રશ્ન ઉઠાવીને કેન્દ્ર સરકારને આ અંગે કોઈ પોલીસી છે કે કેમ તે માટે સોંઘનામુ રજુ કરવા જણાવ્યું છે.

નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧માં કુલ દાનના ૯૧ ટકા માત્ર ૫ પ્રાદેશિક પક્ષોને મળ્યું

નવીદિલ્હી, તા. ૩૦
દેશમાં પ્રાદેશિક પક્ષોને મળેલા કુલ દાનમાંથી ૨૧ ટકા એટલે કે ૧૧૩.૭૯૧ કરોડ રૂપિયા આ પક્ષોની તિજોરીમાં ગયા છે. જ્યાં જદ્યુ ડીએમકે અને ટીઆરએસએ તેમના દાનમાં વધારો કરવાની જાહેરાત કરી છે. તે જ સમયે, આપ પાર્ટી, ઈન્ડિયન યુનિયન મુસ્લિમ લીગ અને તેલંગાણા રાષ્ટ્ર સમિતિ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ અહેવાલ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ દરમિયાન ભારતના ચૂંટણી પ્રદેશ પ્રાદેશિક પક્ષો દ્વારા જાહેર કરાયેલા દાન પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. અહેવાલ મુજબ, જાહેર કરાયેલા દાનના સંદર્ભમાં ટોચના ૫ પ્રાદેશિક પક્ષો જદ્યુ, દ્રવિડ મુનેટ્ર કઝગમ (ડીએમકે), આમ આદમી પાર્ટી, ઈન્ડિયન યુનિયન મુસ્લિમ લીગ અને તેલંગાણા રાષ્ટ્ર સમિતિ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ અહેવાલ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ દરમિયાન ભારતના ચૂંટણી પ્રદેશ પ્રાદેશિક પક્ષો દ્વારા જાહેર કરાયેલા દાન પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. અહેવાલ મુજબ, જાહેર કરાયેલા દાનના સંદર્ભમાં ટોચના ૫ પ્રાદેશિક પક્ષો જદ્યુ, દ્રવિડ મુનેટ્ર કઝગમ (ડીએમકે), આમ આદમી પાર્ટી, ઈન્ડિયન યુનિયન મુસ્લિમ લીગ અને તેલંગાણા રાષ્ટ્ર સમિતિ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ અહેવાલ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ દરમિયાન ભારતના ચૂંટણી પ્રદેશ પ્રાદેશિક પક્ષો દ્વારા જાહેર કરાયેલા દાન પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. અહેવાલ મુજબ, જાહેર કરાયેલા દાનના સંદર્ભમાં ટોચના ૫ પ્રાદેશિક પક્ષો જદ્યુ, દ્રવિડ મુનેટ્ર કઝગમ (ડીએમકે), આમ આદમી પાર્ટી, ઈન્ડિયન યુનિયન મુસ્લિમ લીગ અને તેલંગાણા રાષ્ટ્ર સમિતિ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ અહેવાલ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ દરમિયાન ભારતના ચૂંટણી પ્રદેશ પ્રાદેશિક પક્ષો દ્વારા જાહેર કરાયેલા દાન પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. અહેવાલ મુજબ, જાહેર કરાયેલા દાનના સંદર્ભમાં ટોચના ૫ પ્રાદેશિક પક્ષો જદ્યુ, દ્રવિડ મુનેટ્ર કઝગમ (ડીએમકે), આમ આદમી પાર્ટી, ઈન્ડિયન યુનિયન મુસ્લિમ લીગ અને તેલંગાણા રાષ્ટ્ર સમિતિ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ અહેવાલ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ દરમિયાન ભારતના ચૂંટણી પ્રદેશ પ્રાદેશિક પક્ષો દ્વારા જાહેર કરાયેલા દાન પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. અહેવાલ મુજબ, જાહેર કરાયેલા દાનના સંદર્ભમાં ટોચના ૫ પ્રાદેશિક પક્ષો જદ્યુ, દ્રવિડ મુનેટ્ર કઝગમ (ડીએમકે), આમ આદમી પાર્ટી, ઈન્ડિયન યુનિયન મુસ્લિમ લીગ અને તેલંગાણા રાષ્ટ્ર સમિતિ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ અહેવાલ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ દરમિયાન ભારતના ચૂંટણી પ્રદેશ પ્રાદેશિક પક્ષો દ્વારા જાહેર કરાયેલા દાન પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. અહેવાલ મુજબ, જાહેર કરાયેલા દાનના સંદર્ભમાં ટોચના ૫ પ્રાદેશિક પક્ષો જદ્યુ, દ્રવિડ મુનેટ્ર કઝગમ (ડીએમકે), આમ આદમી પાર્ટી, ઈન્ડિયન યુનિયન મુસ્લિમ લીગ અને તેલંગાણા રાષ્ટ્ર સમિતિ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ અહેવાલ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ દરમિયાન ભારતના ચૂંટણી પ્રદેશ પ્રાદેશિક પક્ષો દ્વારા જાહેર કરાયેલા દાન પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. અહેવાલ મુજબ, જાહેર કરાયેલા દાનના સંદર્ભમાં ટોચના ૫ પ્રાદેશિક પક્ષો જદ્યુ, દ્રવિડ મુનેટ્ર કઝગમ (ડીએમકે), આમ આદમી પાર્ટી, ઈન્ડિયન યુનિયન મુસ્લિમ લીગ અને તેલંગાણા રાષ્ટ્ર સમિતિ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ અહેવાલ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ દરમિયાન ભારતના ચૂંટણી પ્રદેશ પ્રાદેશિક પક્ષો દ્વારા જાહેર કરાયેલા દાન પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. અહેવાલ મુજબ, જાહેર કરાયેલા દાનના સંદર્ભમાં ટોચના ૫ પ્રાદેશિક પક્ષો જદ્યુ, દ્રવિડ મુનેટ્ર કઝગમ (ડીએમકે), આમ આદમી પાર્ટી, ઈન્ડિયન યુનિયન મુસ્લિમ લીગ અને તેલંગાણા રાષ્ટ્ર સમિતિ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ અહેવાલ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ દરમિયાન ભારતના ચૂંટણી પ્રદેશ પ્રાદેશિક પક્ષો દ્વારા જાહેર કરાયેલા દાન પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. અહેવાલ મુજબ, જાહેર કરાયેલા દાનના સંદર્ભમાં ટોચના ૫ પ્રાદેશિક પક્ષો જદ્યુ, દ્રવિડ મુનેટ્ર કઝગમ (ડીએમકે), આમ આદમી પાર્ટી, ઈન્ડિયન યુનિયન મુસ્લિમ લીગ અને તેલંગાણા રાષ્ટ્ર સમિતિ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ અહેવાલ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ દરમિયાન ભારતના ચૂંટણી પ્રદેશ પ્રાદેશિક પક્ષો દ્વારા જાહેર કરાયેલા દાન પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. અહેવાલ મુજબ, જાહેર કરાયેલા દાનના સંદર્ભમાં ટોચના ૫ પ્રાદેશિક પક્ષો જદ્યુ, દ્રવિડ મુનેટ્ર કઝગમ (ડીએમકે), આમ આદમી પાર્ટી, ઈન્ડિયન યુનિયન મુસ્લિમ લીગ અને તેલંગાણા રાષ્ટ્ર સમિતિ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ અહેવાલ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ દરમિયાન ભારતના ચૂંટણી પ્રદેશ પ્રાદેશિક પક્ષો દ્વારા જાહેર કરાયેલા દાન પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. અહેવાલ મુજબ, જાહેર કરાયેલા દાનના સંદર્ભમાં ટોચના ૫ પ્રાદેશિક પક્ષો જદ્યુ, દ્રવિડ મુનેટ્ર કઝગમ (ડીએમકે), આમ આદમી પાર્ટી, ઈન્ડિયન યુનિયન મુસ્લિમ લીગ અને તેલંગાણા રાષ્ટ્ર સમિતિ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ અહેવાલ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ દરમિયાન ભારતના ચૂંટણી પ્રદેશ પ્રાદેશિક પક્ષો દ્વારા જાહેર કરાયેલા દાન પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. અહેવાલ મુજબ, જાહેર કરાયેલા દાનના સંદર્ભમાં ટોચના ૫ પ્રાદેશિક પક્ષો જદ્યુ, દ્રવિડ મુનેટ્ર કઝગમ (ડીએમકે), આમ આદમી પાર્ટી, ઈન્ડિયન યુનિયન મુસ્લિમ લીગ અને તેલંગાણા રાષ્ટ્ર સમિતિ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ અહેવાલ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ દરમિયાન ભારતના ચૂંટણી પ્રદેશ પ્રાદેશિક પક્ષો દ્વારા જાહેર કરાયેલા દાન પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. અહેવાલ મુજબ, જાહેર કરાયેલા દાનના સંદર્ભમાં ટોચના ૫ પ્રાદેશિક પક્ષો જદ્યુ, દ્રવિડ મુનેટ્ર કઝગમ (ડીએમકે), આમ આદમી પાર્ટી, ઈન્ડિયન યુનિયન મુસ્લિમ લીગ અને તેલંગાણા રાષ્ટ્ર સમિતિ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ અહેવાલ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ દરમિયાન ભારતના ચૂંટણી પ્રદેશ પ્રાદેશિક પક્ષો દ્વારા જાહેર કરાયેલા દાન પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. અહેવાલ મુજબ, જાહેર કરાયેલા દાનના સંદર્ભમાં ટોચના ૫ પ્રાદેશિક પક્ષો જદ્યુ, દ્રવિડ મુનેટ્ર કઝગમ (ડીએમકે), આમ આદમી પાર્ટી, ઈન્ડિયન યુનિયન મુસ્લિમ લીગ અને તેલંગાણા રાષ્ટ્ર સમિતિ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ અહેવાલ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ દરમિયાન ભારતના ચૂંટણી પ્રદેશ પ્રાદેશિક પક્ષો દ્વારા જાહેર કરાયેલા દાન પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. અહેવાલ મુજબ, જાહેર કરાયેલા દાનના સંદર્ભમાં ટોચના ૫ પ્રાદેશિક પક્ષો જદ્યુ, દ્રવિડ મુનેટ્ર કઝગમ (ડીએમકે), આમ આદમી પાર્ટી, ઈન્ડિયન યુનિયન મુસ્લિમ લીગ અને તેલંગાણા રાષ્ટ્ર સમિતિ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ અહેવાલ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ દરમિયાન ભારતના ચૂંટણી પ્રદેશ પ્રાદેશિક પક્ષો દ્વારા જાહેર કરાયેલા દાન પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. અહેવાલ મુજબ, જાહેર કરાયેલા દાનના સંદર્ભમાં ટોચના ૫ પ્રાદેશિક પક્ષો જદ્યુ, દ્રવિડ મુનેટ્ર કઝગમ (ડીએમકે), આમ આદમી પાર્ટી, ઈન્ડિયન યુનિયન મુસ્લિમ લીગ અને તેલંગાણા રાષ્ટ્ર સમિતિ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ અહેવાલ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ દરમિયાન ભારતના ચૂંટણી પ્રદેશ પ્રાદેશિક પક્ષો દ્વારા જાહેર કરાયેલા દાન પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. અહેવાલ મુજબ, જાહેર કરાયેલા દાનના સંદર્ભમાં ટોચના ૫ પ્રાદેશિક પક્ષો જદ્યુ, દ્રવિડ મુનેટ્ર કઝગમ (ડીએમકે), આમ આદમી પાર્ટી, ઈન્ડિયન યુનિયન મુસ્લિમ લીગ અને તેલંગાણા રાષ્ટ્ર સમિતિ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ અહેવાલ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ દરમિયાન ભારતના ચૂંટણી પ્રદેશ પ્રાદેશિક પક્ષો દ્વારા જાહેર કરાયેલા દાન પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. અહેવાલ મુજબ, જાહેર કરાયેલા દાનના સંદર્ભમાં ટોચના ૫ પ્રાદેશિક પક્ષો જદ્યુ, દ્રવિડ મુનેટ્ર કઝગમ (ડીએમકે), આમ આદમી પાર્ટી, ઈન્ડિયન યુનિયન મુસ્લિમ લીગ અને તેલંગાણા રાષ્ટ્ર સમિતિ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ અહેવાલ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ દરમિયાન ભારતના ચૂંટણી પ્રદેશ પ્રાદેશિક પક્ષો દ્વારા જાહેર કરાયેલા દાન પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. અહેવાલ મુજબ, જાહેર કરાયેલા દાનના સંદર્ભમાં ટોચના ૫ પ્રાદેશિક પક્ષો જદ્યુ, દ્રવિડ મુનેટ્ર કઝગમ (ડીએમકે), આમ આદમી પાર્ટી, ઈન્ડિયન યુનિયન મુસ્લિમ લીગ અને તેલંગાણા રાષ્ટ્ર સમિતિ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ અહેવાલ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ દરમિયાન ભારતના ચૂંટણી પ્રદેશ પ્રાદેશિક પક્ષો દ્વારા જાહેર કરાયેલા દાન પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. અહેવાલ મુજબ,

તંત્રી લેખ

ન્યાય વ્યવસ્થાનું ભારતીયકરણ

ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ એન.વી. રમનાએ ફરીથી અદાલતી વ્યવસ્થામાં સુધાર પર ચર્ચા શરૂ કરી છે. આ વખતે તેમણે તેના ભારતીયકરણ પર ભાર મૂક્યો છે. તેમણે ચિંતા વ્યક્ત કરી છે કે અદાલતી ભાષા અને પ્રક્રિયા આમ આદમી માટે એટલી દુષ્કર છે કે તે તેને જાણવા માટે બીજા પર નિભર રહે છે. એટલું જ નહીં, તેનો અંતહીન સિલસિલો ચાલતો રહે છે. મુખ્ય ન્યાયાધીશ એ પણ કહ્યું કે પોતાની પાંચ હજાર જૂની પારદર્શી અને ઉચ્ચ અદાલતી વ્યવસ્થા હોવા છતાં આપણે આપણા નિર્ણયોમાં વિદેશી સિદ્ધાંતોની મદદ લઈએ છીએ, જે આમ આદમીની સમજમાં નથી આવતા.

વૈદિક કાળમાં અદાલતોને સભા કહેવામાં આવતી હતી. તે સ્થાનિક સ્તર પર કે ગામ કે આસપાસના કેટલાક ગામોના વિવાદોની પતાવટ પોતાના સ્તરે કરી દેતી હતી. આ ન્યાયિક વ્યવસ્થા પર લોકોનો ભરોસો એ હદે હતો કે બહુ ઓછા કેસ એવા રહેતા, જેમને રાજધાની સુધી લઈ જવા પડતા હતા, જ્યાં બે પ્રકારની અદાલતો રહેતી હતી. રાજાની અદાલત સૌથી મોટી રહેતી, પરંતુ તેની નીચે પણ એક ન્યાયલય રહેતું હતું, જેમાં એક ન્યાયાધીશ તથા આમ નાગરિકો વચ્ચેથી લેવામાં આવેલ કેટલાક લોકો રહેતા, જેમને આજની ભાષામાં જ્યૂરી કહી શકાય છે.

જ્યૂરી વિવેચકની ભૂમિકા નિભાવતા હતા, જેમને કાયદાની કસોટી પર પરખ્યા બાદ ન્યાયાધીશ નિર્ણય આપતા હતા. રાજાની અદાલતમાં બહુ ઓછા કેસો પહોંચતા હતા, કારણ કે મોટાભાગના લોકો નીચલી અદાલતના નિર્ણયથી સંતુષ્ટ થઈ જતા હતા. રાજાની સહાયતા માટે પરિષદ થતી હતી, જેમાં ન્યાયમંત્રી અને નીચલી અદાલતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ સામેલ રહેતા હતા. સુનાવણી ખુલ્લી અદાલતમાં થતી હતી.

તેમાં રાજાની હાજરી હોવી જરૂરી ન હતું, છતાં પણ તેને હંમેશાં ઉપલબ્ધ માનવામાં આવતા હતા અને દરેક નિર્ણય તેમના જ નામે લેવામાં આવતા હતા. આ ન્યાયાલયોની સૌથી મોટી વિશેષતા એ હતી કે ત્યાં આમ નાગરિકની ભાષાનો ઉપયોગ થતો હતો. નિયમ-કાયદા પણ એવા હતા, જેમને આમ આદમી સમજ શકતા હતા. તેને સમજવા માટે કોઈ વિશેષજ્ઞની જરૂર નહોતી પડતી. આખી પ્રક્રિયા કેસના પક્ષકારોની આસપાસ ફરતી હતી. અત્યારના સમયે બધું જ ઉલટું ચાલી રહ્યું છે. તેનાથી સમગ્ર પ્રક્રિયા પર જ સવાલ ઊઠે છે.

આન્યા.

આ જ તો એક નામ હતું જેણે માત્ર વર્તમાનમાં જ જીવતી મુજાલને એના ભૂતકાળ સાથે જોડી રાખી હતી. નહીંતર તો મુજાલે પોતાના જીવનનો જે ખરેખર ભવ્ય હતો એ ભૂતકાળના આખા ટુકડાને પોતાના અસ્તિત્વથી અલગ કરી નાખ્યો હતો.

આજે મુજાલની આંખોમાં ઉંધનું નામો-નિશાન નહોતું. ક્યાંથી હોય? સત્તર વર્ષોથી ઊંઘિતાં-જાગતાં એક માત્ર સ્વપ્ન જોયું હતું, આન્યાનું. એ આન્યાએ આજે એને, એની માને યાદ કરી હતી. આન્યાના એકવીસમા જન્મ દિવસે એણે આન્યાને જન્મદિનની મુબારકબાદી આપવા ફોન કર્યો હતો ત્યારે પણ ક્યાં આન્યા સાથે વાત થઈ શકી હતી? અરે આન્યાને જે રીતે છોડીને નીકળવું પડ્યું હતું એ પછી પણ ક્યારેય એ આન્યા સુધી પહોંચી શકી જ નહોતી. કહો કે એને પહોંચવા દેવામાં આવી જ નહોતી.

શેઠ પરિવાર સાથે જે દિવસ, જે શણગાર સંબંધ મરી પરવાર્યો હતો એ જ શણગાર આજ દિવસ સુધી એની ઓળખ મુજાલ શેઠના બદલે માત્ર મુજાલ બની રહી હતી.

કાશ એ આન્યાને કહી શકી

આન્યા મુજાલ- પ્રકરણ ૨/ રાજુલ કૌશિક

આન્યા મુજાલ

હોત કે એની મમ્મી એની દીકરીને કેટલી હદે પ્રેમ કરે છે. એ આન્યાને કહી શકી હોત કે આન્યા વગર એ અધૂરી છે. આ ચિત્રો, આ રંગો આન્યા વગર ફીકા છે. કદાચ આન્યાને એવું જ કહેવામાં આવ્યું હશે કે એની મા એની દીકરી કરતાં ય એની કેરિઅરને વધારે મહત્વ આપે છે અને એટલે જ એ નાનકડી આન્યાને છોડીને જતી રહી છે. ક્યારેક એને ધિક્કાર થઈ આવતો પોતાની જાત પર. ક્યારેક એને ધિક્કાર થઈ આવતો એના આ પેન્ટિંગ્સ પર જેના લીધે એને એની આન્યાથી વિખૂટી પાડી દેવામાં આવી હતી. અરે ! એક વાર પણ જો કેરવે એને પ્રેમથી આ બધું છોડી દેવા કહ્યું હોત તો એણે છોડી દીધું હોત. પણ ના કેરવે તો મુજાલને પ્રેમથી કહેવાની વાત તો દૂર રહી મુજાલના અસ્તિત્વને જ તરછોડી દીધું હતું.

એ ઘર, એ વર સાથેનો સંબંધ ક્ષત-વિક્ષત થઈ ગયો હતો. આન્યાથી પણ એને વિખૂટી પાડી દેવામાં આવી પરંતુ એ આન્યાથી ક્યારેય પોતાની જાતને જુદી કરી શકી જ નહોતી. એનાં એક એક કણમાં આન્યા ધબકતી જ રહી. એનાં કલ્પના જગતમાં આન્યા ઉછરતી રહી. આન્યાને છેલ્લે જોઈ એ દિવસની આન્યાનો લેમિનેટ કરેલો વિશાળ સ્કેચ આજે ય મુજાલના બેડરૂમમાં મુજાલ સામે હસતો રહેતો. સવારે ગુડ મોર્નિંગ આન્યા અને રાત્રે ગુડ નાઈટ આન્યા કહેવા સિવાય બીજી ઘણી બધી વાતો એ આન્યાની તસ્વીર સાથે કર્યા કરતી. એ આન્યા આજે એને રૂબરૂ મળવાની છે એ ઉત્તેજનાથી મુજાલના પગ જમીન પર ઠરતા નહોતા. શરીરમાં વહેતું લોહી જાણે એની નસો ફાડીને બહાર ધસી આવવા માંગતું હોય એટલો વેગ એ અનુભવી શકતી હતી. આન્યાના વિચારોમાં રત એની જાગતી આંખો ક્યારે સપનામાં સરી પડી એની

મુજાલને સુષ સુદાં ન રહી. સપનાની આંગળીએ એ વર્તમાનમાંથી ક્યારે ભૂતકાળ સુધી પહોંચી ગઈ?

આન્યા વગરના પ્રત્યેક દિવસ પણ આન્યામય જ બની રહ્યા હતા ને! મુજાલની આંગળી પકડીને ચાલતા શીખેલી નાનકડી આન્યા, મમ્મા કહીને દોડી આવતી આન્યા, ક્યારેક મમ્માથી રીસાઈને ફુગ્ગા જેવા ગાલ ફુલાઈને બેસી રહેતી આન્યા, કેડી માટે કકળાટ કરતી આન્યા, ક્યારેક ડેડીના ગુસ્સાથી ડરીને સહેમી રહેલી આન્યા તો ક્યારેક ડેડી સાથે રીસાયેલી મમ્માને મનાવતી, મમ્માની આંખમાંથી વહેતા આંસુ ઘૂંછતી આન્યા.

આન્યાને દૂધ બહુ વહાલું. જરાક નવરી પડે એટલે “આઈ વોન્ટ હોટ બોનવિટા” કહીને ઊભી રહી જતી. એ બોનવિટાને બોનવિટા કહેતી. આન્યા ચાલતા શીખી એનાં કરતાં બોલતાં વહેલું શીખી હતી. નવું નવું ચાલતાં શીખેલી આન્યા શરૂ શરૂમાં કેટલીય વાર પડી જતી. ભેંકડો તાણીને રડતી આન્યાના હાથમાં હોટ બોનવિટાનો કપ પકડાવો એટલે એનું રડવાનું, એના પડવા કે વાગવાની ફરિયાદ ક્યાંય ગાયબ.

સરસ મજાના કેપનાં ફોક નીચે આન્યાને બકમ પહેરાવીને જોવા કરતી મુજાલને આન્યા બેલે ડાન્સર જેવી લાગતી અને

ઉમળકાબેર એને તેડી લેતી. સ્કાય બ્લુ કલરમાં મુજાલને આન્યા આસમાનની પરી લાગતી. તો બેબી પિંક કલરમાં આન્યા એને ગુલાબના ગોટા જેવી લાગતી.

આન્યા પ.આન્યાપ.આન્યા પ..ચારે બાજુથી આન્યાના નામની ગુંજ એને સભળાતી રહી. મમ્મા સાથે આન્યાને હાઈડ એન્ડ સીક રમવાનું ખૂબ ગમતું. મમ્માએ વન ટુ ટેન નહીં વન ટુ હેન્ડ્રેડ કાઉન્ટ કરવાના પગને આન્યા સંતાઈ જતી. મુજાલ બૂમ મારતી “આન્યા” અને ભોળકડી આન્યા “યેસ મમ્મા” જવાબ આપી દેતી. એ આન્યા આજ સુધી મુજાલની એક પણ બૂમ સાંભળી શકી નહોતી. અથવા કહો કે મુજાલની બૂમ આન્યા સુધી પહોંચવા જ દેવામાં આવી નહોતી. આન્યા વગર એ કેટલુ જૂરી હતી?

નવજાત આન્યાની નાનકડી પોચી રૂ જેવી ગુલાબી હથેલી અને એવા જ ગુલાબી ગોટા જેવી પાનીઓ મુજાલનાં અંગને સ્પર્શતી ત્યારે મુજાલનું માતૃત્વ ધન્ય બની જતું. ભાભોડિયાં ભરતી આન્યાના નાજુક ઢીંચણ છોલાઈ ન જાય એના માટે ય એ કેટલી કાળજી રાખતી? આન્યા માટેનો બેબી રૂમ હોવા છતાં ક્યારેય એણે આન્યાને પોતાનાથી અલગ સુવડાવી નહોતી એ આન્યા આજે એનાથી કેટલાય વર્ષો આમ અલગ રહી? એ કેવી રીતે રહી શકી

હશે? કેટકેટલા સ્વરૂપો હતા આન્યાના જે આજે ય મુજાલની યાદોમાં અકબંધ હતા! મનોમન મુજાલ કહેતી પણ ખરી કે યાદો એની હોય જેને તમે ભૂલ્યા હો. આન્યાને ભૂલવી એટલે તો જાતને ભૂલવી. કવચ કુંડળ ઉતારતા લોહીલુહાણ કર્ણ કરતાય વસમી દશા હતી જે વખતે આન્યાને જાત સાથે અળગી કરવી પડી હતી. મુજાલનાં જીવનનો સૌથી વસમો દિવસ હતો એ જેના ઉજરડામાંથી આજે ય એટલુ લોહી ઝમતુ રહ્યું હતું.

કોઈ એક એવી કડી રહી નહોતી જે એની આન્યાને એની મમ્મા સુધી લઈ આવે. કેટલીય વાર મુજાલને વિચાર આવતો કે આન્યા એને યાદ કરતી હશે? આન્યા એની મમ્મા માટે શું વિચારતી હશે? આન્યાનાં મનમાં મમ્માની છબી કેવી રહી હશે? કોણ એને સત્ય હકિકત સમજાવશે કે મમ્મા માટે આન્યાથી વધીને દુનિયામાં બીજું કશું જ નહોતું. ઘણીવાર એ પોતાની જાતને જાંગોડી નાખતી અને પૂછતી, કેમ આમ બન્યું? એની એવી તો કઈ મોટી ભૂલ હતી જેની એને આજીવન સજા મળી હતી?

ઓ ભગવાન! શા માટે શા માટે આનુ એની સાથે બન્યું? રાજુલ કૌશિક

વલસાડમાં દારૂ રેડ ફરવા ગયેલી પોલીસ સાથે ઝપાઝપી, લોકોએ પોલીસ સ્ટેશનનો ઘેરાવ કર્યો

વલસાડ,તા.૩૦ રાજ્યમાં ચર્ચા જગાવનાર લક્ષ્મણાદા બાદ વલસાડ જિલ્લામાં પણ દારૂબંધીનો કડક અમલ કરાવવા માટે વલસાડ જિલ્લા પોલીસ દ્વારા તમામ પ્રયાસો કરવામાં આવી રહ્યા છે. વલસાડના ધરમપુરમાં પોલીસે દારૂની બાતમી મળતા રેડ પાડી હતી. જેને લઈને સ્થાનિક લોકો અને પોલીસ વચ્ચે બબાલ થઈ હતી. પોલીસે રેડ કરતાં ઘરમાંથી દારૂની ભરેલી બોટલો નહીં પરંતુ ખાલી બોટલો મળી આવી હતી. પોલીસે આ ખાલી બોટલો રસ્તા પર જ નાશ કરતા લોકોએ વિરોધ કર્યો હતો અને આ મામલે પોલીસની સાથે બોલાચાલી કરી હતી. સાથે જ પોલીસ અને સ્થાનિકો વચ્ચે ઉગ્ર

પોલીસને બાતમી મળી હતી. જે બાદ પોલીસે તપાસ હાથ ધરી હતી. જોકે ઘરમાંથી દારૂની એક પણ ભરેલી બોટલ મળી આવી ન હતી, પરંતુ પોલીસની આ કાર્યવાહી દરમિયાન કેટલીક દારૂની ખાલી બોટલો મળી આવી હતી. આથી પોલીસે આ વિસ્તારના જાહેર રસ્તા પર ખાલી બોટલોનો નાશ કરતા સ્થાનિક લોકો રોષે ભરાયા હતા. આમ પોલીસની આ કાર્યવાહીને લઈ સ્થાનિક લોકો એકઠા થયા હતા અને રસ્તા વચ્ચે ખાલી બોટલોનો નાશ કરવા મામલે પોલીસ સાથે બોલાચાલી કરી હતી. આમ આ કાર્યવાહી દરમિયાન પોલીસ અને સ્થાનિક લોકો વચ્ચે બોલા ચાલી અને ઝપાઝપીના દ્રશ્ય પણ સર્જાયા હતા.

યુઝડ કપડાને જરૂરિયાતમંદ સુધી પહોંચાડવાના ઉમદા વિચારક ભગવતીબેન સુભાષચંદ્ર શાહને પ્રથમ વાર્ષિક શ્રદ્ધાંજલિ

૧૯૮૩માં અમેરિકા આવી ૧૯૮૪માં સર્વપ્રથમ ગુજરાતી નિઃશુલ્ક સામયિક ‘ગુજરાત દર્પણ’ શરૂ કરવામાં ને મનો અમૂલ્ય ફાળો છે તેવા ભગવતીબેન સુભાષચંદ્ર શાહનું ગત વર્ષ તા. ૨૬ જૂન ૨૦૨૧ના રોજ અવસાન થયું. તેમની સ્મૃતિઓને અન્ને યાદ કરીએ તો સને ૨૦૦૭ માં અમેરિકા ખાતે ‘સ્વભવ’ (સમગ્ર વૈષ્ણવ વણિક ભવ ઓફ નોર્થ અમેરિકા) શરૂ કરવામાં પણ તેમણે એટલો જ સહયોગ આપ્યો હતો. સને ૨૦૧૯ અને ૨૦૨૧ દરમિયાન સિનિયર સિટીઝન ઓફ નોર્થ અમેરિકાના યુએસ વૅગિના કો.ઓર્ડિનેટર તરીકે સોશયલ ડીવેલપમેન્ટ પ્રોગ્રામ શરૂ કરી ખૂબ લોકચાહના પ્રાપ્ત કરી હતી, તે બદલ તે સંસ્થા દ્વારા તેઓને મરણોત્તર એવોર્ડ પણ એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો.

ઉપહાર : દાનની મહિમામાં અન્નદાન પછી વસ્ત્રદાનનું મહત્વ રહેલું છે. ધાર્મિક વૃત્તિના લોકો જ દાન પ્રત્યે વધુ સભાન રહેતા હોય છે. સ્વ.ભગવતીની એક ઈચ્છા હતી કે, આપણા બહુ જૂન વપરાયેલા કપડાં ને અહીં અમેરિકામાં આપણે કમ્પ્યુટરમાં નાખીએ છીએ એના કરતાં એનો જો સદુપયોગ થાય તો કેવું સાડું. ઘણીવાર વિદેશી કપડાં સંગ્રહીને આપણે આપીએ તો તેમને જૂના કપડાં લેતા ખચકાટ અનુભવે છે. પરંતુ ગુડવીલ જેવા સ્ટોરો ત્યાં શરૂ કરીએ તો બધા જ જોઈને આર્થિક રીતે નબળા છે તેમને ખૂબ જ નજીવી ફિટને આ સારા કપડાં ખરીદી શકે.

હું જ્યારે ગત વર્ષે ભારત ગયો ત્યારે મને એનો વિચાર મૂર્તિમંત કરવાનો વિચાર રહ્યો. અને એ વિચારને મેં નરિયાદમાં બાળપ્રવૃત્તિ કરતી બાળકોની સંસ્થા નરીઆદ બાલકન-જી-બારીના સંચાલકોને જણાવ્યું અને જેનો શુભારંભ ૩૦ જાન્યુઆરી ૨૦૨૨ના રોજ પ્રથમ નરિયાદ ખાતે કર્યો, જેનો વર્ણવી ન શકાય એવો પ્રતિસાદ સાંપડ્યો.

આ વસ્ત્રદાન પાછળ અમે આ કાર્ય કરતી સંસ્થાને પણ કંઈક આર્થિક સહયોગ સાંપડે એ સાડું અમે મૉલ કોન્સેપ્ટ ટાઈપ સ્ટેન્ડમાં હૅંગર ઉપર યુઝડ કપડાં ભરાવી પ્રદર્શન સાથે વેચાણ શરૂ કરવાનું નક્કી કર્યું (કોઈપણ જાતનું વસ્ત્ર માત્ર રૂ. ૨૫-માં.) કા.કે. મહત્તમ કોઈ મૂલ્ય હોતુ નથી. ટોલન ચાર્જની રકમ જે તે સંસ્થાને અનુદાનિત કરવી એમ વિચારીને આ આખો પ્રોજેક્ટ અમલમાં મૂક્યો છે.

અમારા આ પ્રથમ કાર્યક્રમની પ્રેસનોટ-ફોટો લોકલ અખબારો અને મીડિયામાં પ્રસારિત થતા યુઝડ કપડાં અમોને આપવા માટે લોકોના કોલ્સ પણ આવવા લાગ્યા અને જોતજોતામાં એક નૂતન અભિગમ સમા આ

ગુજરાતમાં પાંચ મહિનામાં ટીબીથી ૨૬૭૫ના મૃત્યુ : કોરોનાથી ત્રણ ગણા વધારે

પાંચ મહિનામાં કોરોનાથી ૮૨૫ વ્યક્તિએ જીવ ગુમાવ્યો - ટીબીથી સૌથી વધુ મૃત્યુમાં ગુજરાત ત્રીજા સ્થાને અમદાવાદ,તા.૩૦ ગુજરાતમાં છેલ્લા પાંચ મહિનામાં કોરોના કરતાં ટીબીની બિમારી વધારે ઘાતક પુરવાર થઈ રહી છે. જાન્યુઆરીથી મે એમ પાંચ મહિનામાં ગુજરાતમાં ટીબીથી ૨૬૭૫ના મૃત્યુ થયા છે. બીજા તરફ પાંચ મહિનાના આ સમયગાળામાં કોરોનાથી ૮૨૫ વ્યક્તિએ જીવ ગુમાવ્યો છે. આ ઉપરાંત પાંચ મહિનામાં ૬૮ હજારથી વધુ વ્યક્તિ દર્દીઓ માટે સરકાર દ્વારા વિવિધ પગલાં લેવામાં આવી રહ્યા છે. જેમાં રાજ્ય અને જિલ્લામાં જ્યાં ટીબીના કેસ વધારે હોય તેને અનુરૂપ અલગ-અલગ રણનીતિ બનાવવામાં આવી છે. ટીબીના દર્દીઓને નિઃશુલ્ક દવા આપવામાં આવે છે. કો-મોર્બિડ વસતી વધુ હોય ત્યાં એક્ટિવ ટીબી કેસ શોધવા માટે ખાસ અભિયાન હાથ ધરવામાં આવી રહ્યું છે. કોઈ પણ વ્યક્તિને ટીબીના સ્ક્્રીનિંગ કે સારવાર માટે વધુ દૂર જવું પડે નહીં તે પ્રકારની ખાસ વ્યવસ્થા ગોઠવવામાં આવી છે. આ ઉપરાંત ટીબી થયો હોય તેના પરિવારના

ગુજરાતમાં ટીબીના કેસ-મૃત્યુ વર્ષ કેસ મૃત્યુ	૨૦૧૮	૧,૫૪,૫૫૧	૫,૭૦૪
૨૦૧૯	૧,૫૯,૧૫૮	૬,૪૩૬	
૨૦૨૦	૧,૨૦,૫૬૦	૬,૮૭૦	
૨૦૨૧	૧,૪૪,૭૩૧	૫,૪૭૨	
૨૦૨૨★	૬૮,૭૧૮	૨,૬૭૫	

(૨૦૨૨માં ૧ જાન્યુ.થી ૩૧ મે સુધીના આંકડા.)

પાંચ મહિનામાં કયા રાજ્યમાં ટીબીથી વધારે મૃત્યુ?

રાજ્ય	મૃત્યુ
ઉત્તર પ્રદેશ	૬૮૮૬
મહારાષ્ટ્ર	૨૮૪૫
ગુજરાત	૨૬૭૫
મધ્ય પ્રદેશ	૨૪૫૦
કર્ણાટક	૨૦૮૮

સદસ્યોને પણ ચેપ લાગે નહીં માટે ખાસ દવા સહિતના પગલા લેવામાં આવે છે.લોકસભામાં સરકાર દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલી વિગતો અનુસાર ટીબી એલિમિનેશન પ્રોગ્રામ હેઠળ સમગ્ર દેશમાંથી ૨૦૨૦માં ૧૮.૦૫ લાખ જ્યારે ૨૦૨૧માં ૨૧.૩૫ લાખને ટીબી થયો હતો. એક્ટિવ કેસ શોધવા માટે લેવામાં આવી રહેલા પગલાં, આયુષ્માનભારત હેલ્થથી સેવા પૂરી પાડવાના કારણે કેસમાં વધારો નોંધાયો છે. વર્ષ ૨૦૨૦માં ટીબીથી ૮૮૮૨૩, વર્ષ ૨૦૨૧માં ૭૬૦૦૨ના ટીબીથી મૃત્યુ થયા હતા. આમ, ટીબીથી મૃત્યુદર ૨૦૨૦માં ૩.૮ ટકા હતો અને તે ૨૦૨૧માં વધીને ૪.૩ ટકા થયો છે.

યુઝડ કપડા વિતરણ ના સ્થળોની ઝાંખી...

બહુમાળી ઈમારતોના બહુમાળી ભાગોને તોડી પાડવાની કાર્યવાહી કરવાનો આદેશ આપ્યો છે. આ પછા વાંચો: નમકીનના પેકેટ ચેક કરતા જે મળ્યું તેને જોઈને કસ્ટમ વિભાગ પણ ચોકી ગયુંમુંબઈ એરપોર્ટ નજીક ઊંચી ઈમારતો : મર્યાદાથી વધુ તોડી નાખવામાં આવે. કોર્ટે મુંબઈ ઉપનગરના કલેક્ટરને નાગરિક ઉદ્ધયન મહાનિર્દેશાલયના આદેશોનું પાલન કરવાનો અને એરપોર્ટ નજીક અદાલતે એડવોકેટ યશવંત શેનોય દ્વારા દાખલ કરાયેલ પીઆઈએલની સુનાવણી કરતી વખતે આ આદેશ આપ્યો હતો, જેણે મુંબઈ એરપોર્ટ નજીક ઊંચી ઈમારતો દ્વારા ઊભા થયેલા જોખમો અંગે ચિંતા વ્યક્ત કરી હતી. યશવંત શેનોય દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી પીઆઈએલમાં એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે એરપોર્ટની નજીકની આ ઈમારતોની ઊંચાઈ એરપોર્ટ પર અરેકાફ્ટના લેન્ડિંગ અને ટેકઓફ માટે જોખમ ઊભું કરી શકે છે, તેથી આ ઈમારતોના ભાગોને અનુમતિપાત્ર મર્યાદા કરતાં વધુ ઊંચાઈવાળા ભાગોને દૂર કરવા જોઈએ.

છોડી દેવાનો આદેશ. એક સર્વેક્ષણમાં મુંબઈ ઈન્ટરનેશનલ એરપોર્ટ નજીક કુલ ૧૩૭ ઈમારતો/સંરચનાઓને એરકાફ્ટ માટે જોખમી હોવાની ઓળખ કરવામાં આવી હતી.